

СЕКЦІЯ 2

РЕГІОНАЛЬНА СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ ГОСПОДАРСЬКОГО КОМПЛЕКСУ

Керівник секції – д-р.екон.наук, професор Бубенко П.Т.
Секретар секції – канд.екон.наук Владимирова М.С.

НЕОБХІДНІСТЬ ТА НАПРЯМИ МОДЕРНІЗАЦІЇ РЕГІОНАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ В УКРАЇНІ

В. П.РЕШЕТИЛО, д-р екон. наук, професор
*Харківський національний університет міського
господарства імені О. М. Бекетова*
61002 Україна, м. Харків, вул. Революції, 12
reshetil@rambler.ru

В останні роки розходження регіонів за рівнем соціально-економічного розвитку в Україні значно посилилися, що ускладнює процес реформування економіки, а також призводить до соціальних конфліктів та екологічних катастроф. Фундаментом регіонального розвитку є самостійність регіонів у визначенні перспективних цілей та можливості фінансувати заходи для їх реалізації, перш за все за рахунок власних джерел та залучених інвестицій. *Модель стимулювання розвитку регіонів та депресивних територій в Україні* має наступні завдання: сконцентрувати обмежені державні ресурси на розв'язанні регіональних проблем з урахуванням пріоритетів просторового розвитку держави та завдань регіонального розвитку, що формулюються місцевими органами влади; забезпечити стабільність відносин між місцевими і центральними органами виконавчої влади щодо питань регіонального розвитку; запровадити принцип додатковості, коли державні ресурси для вирішення регіональних проблем розвитку розглядаються як додаткові до ресурсів, що акумулюються регіоном самостійно; встановити правову відповідальність як центрального уряду, так і місцевих органів влади за виконання взятих ними зобов'язань щодо регіонального розвитку; запровадити партнерські, рівноправні відносини між центральним урядом та місцевими органами самоврядування у справі спільного вирішення завдань регіонального розвитку; здійснювати стимулювання регіональних органів влади для ефективного використання коштів з метою розвитку місцевих бюджетів; скоординувати діяльність центральних і місцевих органів влади з вирішення проблем регіонального розвитку; сформулювати принципи визначення територій, яким надається статус депресивних, опрацювати порядок надання такого статусу, інструменти державної та регіональної підтримки розвитку цих територій; визначити фінансовий механізм стимулювання регіонального розвитку в умовах жорстких бюджетних обмежень.

З метою стимулювання розвитку регіонів необхідно впроваджувати *контрактну систему* відносин між центральним урядом та органами самоврядування регіонального рівня. Контракт передбачає визначення заходів, які мають державний пріоритет і фінансуються з державного бюджету. Органи самоврядування визначають свої зобов'язання з участі в цих заходах. Те саме стосується і заходів регіонального розвитку, що формулюються регіональною владою. Для виконання контракту центральний уряд може делегувати ряд власних повноважень на регіональний рівень.

Різноманіття інструментів регіонального розвитку, що застосовуються в європейських країнах, зокрема, агентства регіонального розвитку, контрактна форма взаємовідносин між центральним урядом та регіональною владою, є потужним джерелом досвіду для України. Його треба адаптувати до сучасних умов здійснення реформ. Суть останніх полягає в поступовому наближенні внутрішніх структур і механізмів до норм і стандартів ЄС з метою конвергенції економіки України до європейського господарського простору.

Державна регіональна політика має будуватися з урахуванням процесів, що відбуваються у світовому вимірі. Глобалізація, інноваційна спрямованість розвитку, посилення конкуренції в залученні капіталу стосуються не тільки країн: на світовій арені дійовими особами стають окремі міста й регіони. У даному контексті економічне відродження регіонів може відбутися лише шляхом концентрації зусиль бізнесу, управлінської еліти, місцевого самоврядування, організованої громадськості і не повинно зводитися до забезпечення автономії регіону від держави.

ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ РЕСУРСОЗБЕРЕЖЕННЯМ НА РЕГІОНАЛЬНОМУ РІВНІ

М. С. ВЛАДИМИРОВА, канд. екон. наук
*Харківський національний університет міського
господарства імені О. М. Бекетова
61002 Україна, м. Харків, вул. Революції, 12
proinfostatus@mail.ru*

Сучасний стан виробничого споживання ресурсів в Україні характеризується їх високими питомими витратами щодо економічно розвинених країн. Дефіцит багатьох видів ресурсів, значне подорожчання імпортованих видів ресурсів, низький рівень використання вторинних ресурсів та відновлюваних джерел енергії в умовах незадовільного екологічного середовища викликає підвищення значущості ресурсозбереження.

Аналіз механізму ресурсозбереження дозволяє виділити наступні його принципові особливості, характерні для регіонального рівня господарювання.

По-перше, метою регіонального розвитку (на відміну від будь-якого окремого господарюючого суб'єкта) є забезпечення пропорційного і динамічного розвитку території, а не отримання прибутку. Отримання